

12

Ny produkt

Rapport # 1 mars 2016

Förvaltningen för utbildning, kost, kultur och fritid (UKF)

Lärstämman

för huvudman, förvaltningsledning, rektorer och förskolechefer

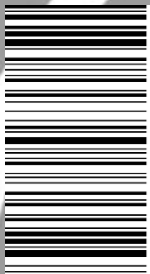
Pedagogiskt bokslut förskola, f-klass, fritidshem, grundskola och kost

#LommaSkola

Statliga mål

Nämndsmål

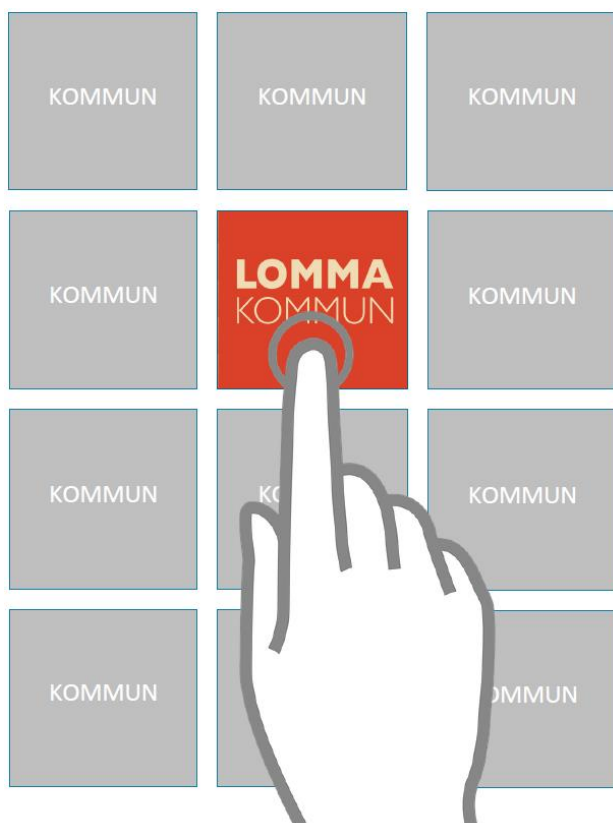
Fokusområde

Kollektiv intelligens

Innehålls- förteckning

Systematiskt kvalitetsarbete
sid 3

Fakta om pedagogisk
verksamhet Lomma
kommun
sid 4

Pedagogiskt bokslut statliga
mål, nämndsmål och
fokusområden
sid 6

Förvaltningschefens
helhetsbedömning med
fokus på framtid
sid 30

Egna kommentarer
sid 38

Systematiskt kvalitetsarbete

***”Rapport för lärstämman är underlaget till vår gemensamma kompass för förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola och kostverksamhet i Lomma kommun”,
Kvalitets- och utvecklingsledare***

Lommamodellen - en ny tät styrkedja i halvårsmoduler

Verksamheterna följer ett årshjul som är uppdelat i två halvårsmoduler. I varje halvår arbetar vi enligt a) underlag, b) analys och c) återkoppling.

Förskolechefer och rektorer analyserar och redovisar olika kvalitetsområden varje månad i verktyget Stratsys.

Förvaltningsledningen sammanställer materialet och gör en övergripande analys.

Detta bildar Rapport för lärstämman som är underlaget inför lärstämorna som anordnas två gånger per kalenderår.

Rapporten bygger på analyser gjorda från det gångna halvåret i enlighet med årshjul.

Syftet är att följa upp och analysera resultat, sammanställa och systematiskt identifiera utvecklingsområden. Rapport för lärstämman är underlaget till vår gemensamma kompass för förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola och kostverksamhet i Lomma kommun.

Återkoppling sker på lärstämman där huvudman, förvaltningsledning, rektorer och förskolechefer medverkar och gemensamt drar slutsatser. Ambitionen är att skapa förståelse kring vilka utvecklingsområden som finns och en samsyn kring vilka åtgärder som behövs sättas in. Syftet är att identifiera vilka förutsättningar som är nödvändiga för att arbeta mot statliga mål, kommunala nämndsmål och kommunala fokusområden. De kommunala fokusområdena utgörs av utvalda utvecklingsområden vars syfte är att underlätta uppfyllelsen av statliga mål och nämndsmål. Fokusområdena blir också indikatorer till förvaltningen och verksamheterna vilka områden som skall prioriteras.

Kommentar: Då Lommamodellen lanserades januari 2016 bygger denna rapport på analyser gjorda i januari 2016. I juni 2016 kommer rapporten bygga på analyser gjorda på det gångna halvåret. I denna rapport används begreppet ”skola” som ett samlingsnamn för såväl förskola, förskoleklass, fritidshem och grundskola.

Kvalitets- och utvecklingsledare
Förvaltningen för utbildning, kost, kultur och fritid
Lomma kommun

Fakta om pedagogisk verksamhet Lomma kommun

För- och grundskola

Verksamhet för barn i åldrarna 1-5 år bedrivs i form av förskolor och pedagogisk omsorg. För barn som behöver omsorg på kvällar, nätter eller helger erbjuds omsorg på en förskola. Nattomsorgen köps av Lunds kommun. Det finns nio kommunala och två fristående förskolor i den norra kommundelen. I den södra kommundelen finns elva kommunala och tre fristående förskolor.

I februari 2016 har 1392 barn plats i kommunal förskoleverksamhet. Av det totala antalet barn i kommunal verksamhet är 102 barn placerade i pedagogisk omsorg. 132 barn går i fristående förskoleverksamhet. Förskoleverksamheten omfattar även öppen förskola i både södra och norra kommundelen.

Grundskola bedrivs i åtta skolområden, fyra i den södra kommundelen och fyra i den norra. Dessutom finns Resurscentrum, som bland annat ger stöd till förskolor och grundskolor genom elevhälsan och specialpedagogisk kompetens.

I kommunen finns en fristående grundskola, Montessori Bjärred i Borgeby, där 132 barn, från Lomma kommun, har sin skolgång. I februari 2016 är antalet elever i Lomma kommuns grundskolor 3335, varav 376 i förskoleklass.

Kommunen erbjuder skolbarnsomsorg för elever i åldern 6-12 år vars föräldrar förvärvsarbetar eller studerar och för barn i behov av särskilt stöd i sin utveckling.

Skolbarnsomsorgen bedrivs i form av fritidshem, för elever i åldern 6-9 år, i nära samarbete med elevens klass. För barn i åldern 10-12 år finns fritidsklubb och öppen fritidsverksamhet. Fritidsklubbsverksamheten bedrivs i kultur- och fritidsnämndens regi på uppdrag av barn- och utbildningsnämnden. Antalet barn i fritidshem är 1370 och i fritidsklubb 175.

Gymnasieskola och vuxenutbildning

Lomma kommun erbjuder alla ungdomar i åldern 16–20 år platser i gymnasieskolan utifrån elevernas individuella behov och önskemål. Lomma kommun ersätter kostnaden för gymnasieutbildning till utbildningssamordnare i andra kommuner, såväl kommunala som fristående skolor, främst i Malmö/Lundregionen. Från och med läsåret 2013/14 erbjuds inte längre introduktionsprogram i hemkommunen utan eleverna får söka även dessa

program hos andra huvudmän. Elever i gymnasiesärskola får sin undervisning tillgodosedd främst i Lunds kommun.

En majoritet av Lomma kommuns elever väljer studieförberedande program som ger högskolebehörighet. Av de elever som började årskurs 1 höstterminen 2015 hade cirka 79 % valt ett studieförberedande program, 18 % ett yrkesprogram och resterande 3 % ett introduktionsprogram. Detta är en minskning av andelen som väljer studieförberedande program jämfört med föregående år. Läsåret 2014/15 gick 82 % av gymnasieeleverna ett studieförberedande program, 13 % ett yrkesförberedande och 5 % ett introduktionsprogram. Vuxenutbildningen i Lomma erbjuder, i samarbete med andra kommuner och andra utbildningsanordnare, grundläggande vuxenutbildning, gymnasial vuxenutbildning och svenska för invandrare, SFI. Spindeln i nätet är Lärcentrum.

Pedagogiskt bokslut

Nämndsmål

Nämndplanens syfte är att prioritera och förtydliga mål och strategier från statliga och kommunala styrdokument. Barn- och utbildningsnämnden har för år 2015 fastställt två mål för förskolan, åtta för grundskolan och ett mål för kostverksamheten. Mål för gymnasieskola och vuxenutbildning har inte fastställts.

I denna rapport visas att:

- Båda målen för förskolan är uppfyllda.
- Fyra av målen för grundskolan är uppfyllda och fyra mål är inte uppfyllda. Av de mål som inte är uppfyllda är tre relativt nära att vara uppfyllda (3, 5 och 8), medan ett av målen (6) visar stor avvikelse.
- Kostverksamhetens mål är uppfyllt.

Nämndsmål 2015

Förskola

1. Förskolan ska stimulera barns lärande och delaktighet så att de är väl förberedda för framtiden ✓
2. Kommunen ska förbättra sitt resultat i nästa mätning av attityder till förskolan i SCB:s medborgarundersökning ✓

Grundskola

1. Kommunen ska placera sig bland de 10 högst rankade kommunerna när det gäller mätning enligt meritvärdet ✓
2. Kommunen ska placera sig bland de 10 högst rankade kommunerna när det gäller andelen elever som nått målen i alla ämnen ✓
3. Kommunen ska placera sig bland de 10 högst rankade kommunerna när det gäller andelen elever som är behöriga till samtliga program inom gymnasieskolan ☹
4. Kommunen ska placera sig bland de 10 högst rankade kommunerna när det gäller andelen elever i årskurs 6 som deltagit i och klarat alla delproven i matematik, engelska, svenska och svenska som andraspråk ✓
5. Kommunen ska placera sig bland de 10 högst rankade kommunerna när det gäller andelen elever i årskurs 9 som minst nått målen för E i ämnesproven för matematik, engelska och svenska ☹
6. Kommunen ska placera sig bland de 10 högst rankade kommunerna när det gäller andelen elever i årskurs 3 som deltagit i och klarat alla delproven i matematik, svenska och svenska som andraspråk ☹
7. Kommunen ska förbättra sitt resultat i nästa mätning av attityder till skolan i SCB:s medborgarundersökning ✓
8. Barn och elevers lust att lära ska stimuleras under hela skoltiden, elevernas syn på skolan och undervisningen ska därför vara rankad bland de 25 procent bästa i landet ☹

Kost

1. Den mat som serveras ska vara god, näringsriktig och serveras på ett sådant sätt att den stimulerar matlusten och andelen ekologisk mat ska öka successivt för att nå nationella mål ✓

Förskola

1 Arbetet för att uppfylla första nämndsmålet samt utvecklingsområden

Förskolan ska stimulera barns lärande och delaktighet så att de är väl förberedda för framtiden.

Målet är uppfyllt.

"Med kompetenta närvarande pedagoger som observerar, i samspel och i dialog med barn, föräldrar och kollegor struktureras verksamheten utifrån barnens kompetenser, intresse och behov", Fladäng

Förskolechefernas analyser visar att arbetet för att nå målet riktas mot att skapa kreativa lärmiljöer, där barns behov är i centrum samt möjligheter till att göra barns röster hörda.

Betydelsen av att, genom ett entreprenöriellt lärande, stimulera barnens delaktighet och drivkraft i lärandesituationer understryks.

Personalens bemötande, kunskapssyn och förhållningssätt liksom kollegialt lärande är viktiga ledstänger i det fortsatta kvalitetsarbetet. Likaså personalens förmåga att strukturera verksamheten så att den är barnfokuserad och ger utrymme för lyhördhet.

Som utvecklingsområde nämner flera av förskolecheferna kollegialt lärande. Personal behöver delge varandra arbetssätt och metoder i större utsträckning än vad som görs idag.

mångfaldsarbete nämns även som en viktig punkt.

2 Arbetet för att uppfylla andra nämndsmålet samt utvecklingsområden

Kommunen ska förbättra sitt resultat i nästa mätning av attityder till förskolan i SCB:s medborgarundersökning.

Målet är uppfyllt.

"Alla som besöker förskolan oberoende anledning ska få ett gott och vänligt bemötande", Karstorp

Förskolecheferna beskriver förskolans verksamhet via till exempel hemsida, förskoleråd, verksamhetsberättelser, föräldrasamtal, utställningar m.m.

Det handlar om att berätta om och synliggöra verksamheten i publika sammanhang. I samband med detta nämns att nyttjande av sociala medier är ett utvecklingsområde.

Förskolechefernas analyser visar att bemötandefrågor måste fortsätta stå högt på agendan så att vårdnadshavare blir ambassadörer för sin verksamhet. En förskolechef beskriver det som hur bemöter vi besökande, hur uppfattas vi om någon passerar? En strategi är t.ex. ett medvetet positivt bemötande till mor- och farföräldrar då de lämnar eller hämtar barn.

Likaså kommunikation, d.v.s. betydelsen av att verksamheternas ledning och administration ger snabb återkoppling på frågeställningar från brukare och allmänhet genom telefon eller mejl.

Kommentar: Mätningen bygger på SCB:s medborgarundersökning 2015.

Grundskola

1 Arbetet för att uppfylla första nämndsmålet samt utvecklingsområden

Kommunen ska placera sig bland de 10 högst rankade kommunerna när det gäller mätning av meritvärdet.

Målet är uppfyllt.

"Eleverna har goda resultat och dessa goda resultat beror på engagerade, välutbildade och professionella lärare och pedagoger. Elevernas utveckling och resultat följs noggrant och anpassningar eller stödåtgärder sätts in. Intresserade elever som är positiva till skolarbete och utveckling. Elevernas föräldrar är engagerade och positiva till skolan", Löddesnäs

De analyser rektorer gör av skolans arbete för att nå målet, visar en inriktning på systematiskt kvalitetsarbete med fokus på undervisning. Framgången ligger i anpassningsåtgärder för att varje elev ska nå så långt som möjligt utifrån sina förmågor och möjligheter.

Rektorernas analyser visar på betydelsen av läxhjälp och studiestöd för alla i behov av det. Det är en viktig ledstång i vårt fortsatta kvalitetsarbete. Som utvecklingsområden nämns höjd lärartäthet i årkurs 4-6. Samedömning lyfts även fram som ett utvecklingsområde, likaså att synliggöra

lärandet, d.v.s. att lärare reflekterar kring vad eleverna lärt sig och hur de tänker.

Digitala verktyg nämns till sist som ett utvecklingsområde. Det handlar om att förtäta med digitala verktyg i åk 1-6 för att underlätta kommunikation och lärande.

Kommentar: Mätningen bygger på SKL:s resultatredovisning för läsåret 2013/14.

2 Arbetet för att uppfylla andra nämndsmålet samt utvecklingsområden

Kommunen ska placera sig bland de 10 högst rankade kommunerna när det gäller andelen elever som nått målen i alla ämnen.

Målet är uppfyllt.

"Behöriga lärare med hög kompetens och stort engagemang som utgår från varje elevs behov och förutsättningar och som arbetar långsiktigt, vilket genererar höga meritvärden och goda kunskaper, i en miljö som kännetecknas av trygghet och studiero", Bjärehov

I arbetet med detta mål lyfts vikten av kontinuerlig utvärdering, uppföljning och analys. Rektorernas analyser visar också på vikten av läxhjälp för både nyanlända och elever som har svårigheter att nå målen.

Att resultat följs noggrant och anpassningar eller stödåtgärder sätts in är ett ständigt utvecklingsområde. Vi behöver bli bättre på att ge lärarna mer tid till undervisning, menar en rektor. Tid att tänka, planera och reflektera så att de kan ge eleverna reell möjlighet att maximera effekten av sig själva. För att öka

möjligheterna till individanpassning behövs även digitala verktyg.

Kommentar: Mätningen bygger på SKL:s resultatredovisning för läsåret 2013/14

3 Arbetet för att uppfylla tredje nämndsmålet samt utvecklingsområden

Kommunen ska placera sig bland de 10 högst rankade kommunerna när det gäller andelen elever som är behöriga till samtliga program inom gymnasieskolan.

Målet är inte uppfyllt.

"Vi har försökt skapa möjlighet för varje lärare att lägga upp undervisningen så att varje elev kan få möjlighet att utvecklas maximalt, både socialt och kunskapsmässigt. Exempel: Åk 7 - 9 har delats in i nya, mindre, arbetslag som är

årskursbundna. Specialpedagog finns tillgänglig för stöd, råd och handledning för barn i behov av särskilt stöd", Borgeby

För att nå detta mål nämns vikten av samarbete mellan de olika ämneslärarna där eleverna får möjlighet att använda sin visade kunskap även i andra ämnen. Analyserna visar att vi har behöriga lärare med hög kompetens och stort engagemang, som möter eleverna utifrån deras behov och förutsättningar. Flexibla grupperingar, anpassningar och särskilt stöd lyfts fram som viktiga komponenter.

Som utvecklingsområde lyfts därför fördjupat samarbete mellan ämneslärare och tydligare arbete med den formativa bedömningen där eleverna får större insikt i och kontroll över sin egen kunskapsutveckling. För att nå målet behöver undervisningen läggas upp så att varje elev får möjlighet att utvecklas maximalt, både socialt och kunskapsmässigt. Analyserna visar också att skolledare försöker minska antalet möten och istället använda olika former av digitala lösningar. Tid anses vara en bristvara.

Kommentar: Mätningen bygger på SKL:s resultatredovisning för läsåret 2013/14. Målet omfattar fyra parametrar, där ingen uppnåtts för läsåret 2013/14.

4 Arbetet för att uppfylla fjärde nämndsmålet samt utvecklingsområden

Kommunen ska placera sig bland de 10 högst rankade kommunerna när det gäller andelen elever i årskurs 6 som deltagit i

och klarat alla delproven i matematik, engelska, svenska och svenska som andraspråk.

Målet är uppfyllt.

"Vi har arbetat medvetet med planering, genomförande, utvärdering och uppföljning/analys för att hela tiden utveckla och förbättra har vi kompetensutvecklats oss, bl.a. deltagit i läsluftet. Vi har gjort anpassningsåtgärder för att varje elev ska nå så långt som möjligt utifrån sina förmågor och möjligheter", Alfredshäll

Rektorernas analys riktar, i arbetet med detta mål, ljuset mot att skapa bästa möjliga förutsättningar för eleverna att vara förberedda inför provsituationen och under själva provet. Understryks görs också kompetensutveckling och anpassningsåtgärder för att varje elev ska nå så långt som möjligt utifrån sina förmågor och möjligheter. Lärare som är engagerade, välutbildade och professionella är en framgångsfaktor. Att behålla dessa lärare är lika viktigt. I sammanhanget nämns att dessa behöver ges möjlighet att utvecklas i bland annat hur IT kan användas i undervisningen. Det kommer ytterligare att stimulera elevernas lust att lära.

En rektor lyfter fram att de arbetar mycket medvetet med skrivandet, då det efter analys visat sig att här finns ett utvecklingsbehov.

Kommentar: Mätningen bygger på SKL:s resultatredovisning för läsåret 2013/14.

5 Arbetet för att uppfylla femte nämndsmålet samt utvecklingsområden

Kommunen ska placera sig bland de 10 högst rankade kommunerna när det gäller andelen elever i årskurs 9 som minst nått målen för E i ämnesproven för matematik, engelska och svenska.

Målet är inte uppfyllt.

"Vi har påbörjat ett systematiskt kvalitetsarbete med fokus på undervisningen. Detta innebär att vi i flera led individ-, grupp- och verksamhetsnivå analyserar och följer upp våra resultat regelbundet under läsåret", Piläng

Även här har rektorerna fokus på systematiskt kvalitetsarbete, undervisning, behöriga pedagoger med hög kompetens och stort engagemang, som möter varje enskild elev utifrån förutsättning och behov, i en miljö som kännetecknas av trygghet och studiero.

Vi ska ge de bästa förutsättningar för eleverna att vara förberedda inför provsituationen och få bästa möjliga förutsättningar i själva genomförandet. Det handlar om att skapa möjlighet för varje lärare att lägga upp undervisningen så att varje elev kan få möjlighet att utvecklas maximalt, både socialt och kunskapsmässigt, exempelvis utbildningsinsatser och handledning.

Det är åter viktigt att fortsätta arbeta med attraktiviteten för att ha förutsättningar att behålla och rekrytera skickliga pedagoger som ger goda förutsättningar för elevernas kunskapsutveckling och måluppfyllelse.

Kommentar: Mätningen bygger på SKL:s resultatredovisning för läsåret 2013/14.

6 Arbetet för att uppfylla sjätte nämndsmålet samt utvecklingsområden

Kommunen ska placera sig bland de 10 högst rankade kommunerna när det gäller andelen elever i årskurs 3 som deltagit i och klarat alla delproven i matematik, svenska och svenska som andraspråk.

Målet är inte uppfyllt.

”Vi vill fokusera på tidiga stödinsatser, dvs. att redan i förskoleklass ge stöd i mindre grupper för att stimulera läs- och skrivinläring samt det matematiska tänkandet”, Fladäng

Rektorerna har försökt förbättra resultaten genom att matematiklärarna har genomgått matematiklyftet, systematiskt möta individuella elevers behov med extra anpassningar, specialpedagogiskt stöd och i några fall åtgärdsprogram, för ökad måluppfyllelse.

Vikten av tidiga stödinsatser, redan i förskoleklass, lyfts fram som utvecklingsområde. Det handlar om att ge stöd i mindre grupper för att stimulera läs- och skrivinläring samt det matematiska tänkandet.

Det behövs förstärkning kring extra anpassningar (lässtöd, extra stöd i klassen, individuella studieplaner, anpassade uppgifter, extra lärarresurs m.m.), läxhjälp och studiestöd utanför och under skoltid. Viktiga insatser är resurspedagoger och speciallärartimmar, genom lågstadiesatsningen.

Skolorna samarbetar med Resurscentrum som ger stöd och handledning till arbetslag. Arbetet ställer också krav på lyhördhet för elevernas behov, förutsättningar och intressen, men också samarbete med hemmen. Att värna om skickliga lärare nämns åter som en viktig faktor och att dessa ges möjlighet till utveckling. Digitala verktyg behöver utvecklas. En förutsättning är att nätverket byggs ut och att eleverna får ökad tillgång till läsplattor eller datorer.

Kommentar: Mätningen bygger på SKL:s resultatredovisning för läsåret 2013/14. Resultaten för 2015 indikerar att målet är uppfyllt.

7 Arbetet för att uppfylla det sjunde nämndsmålet samt utvecklingsområden

Kommunen ska förbättra sitt resultat i nästa mätning av attityder till skolan i SCB:s medborgarundersökning.

Målet är uppfyllt.

”Alléskolan arbetar aktivt och kontinuerligt med värdegrunds- och bemötandefrågor i personalgruppen. En öppen, vänlig och respektfull ton gentemot varandra, föräldrar, elever och andra intressenter, i både tal, handling och skrift har i vår analys gett positiva effekter genom bl.a. synpunkter utifrån. Värdegrundsarbete är en ständigt pågående process. Vi ska fortsätta att utveckla våra kommunikationsplattformar. Infomentor, är en viktig del, men vi ska framöver också synas och verka i digitala, sociala forum som exempelvis Facebook där många kommuninvånare nås”, Allé

När det gäller attityden till skolan har arbetet varit att sträva efter att vara en öppen skola, vara en del i samhället, genom att bjuda in till temakvällar, informationskvällar, föreläsningar och skolråd. Vidare är det viktigt att vara lyhörd för synpunkter från boende i närområdet, enligt en av rektorerna.

För att nå bra resultat måste eleverna trivas och må bra. Stämningen på skolan sätts av personalen, därför är denna fråga av stor vikt. Vi ska ha en skola för alla, då är det vår skyldighet att tillsammans skapa ett bra klimat där alla trivs.

Det handlar också om en öppen dialog och information om verksamheten, exempelvis väl fungerande skolråd. När föräldrar hör av sig får de snabb respons både av skolläda och såväl som administratör.

Som utvecklingsområden nämns att informationen kan samordnas bättre mellan skolområdena. Vi behöver använda likvärdiga informationskanaler inom hela kommunen. Lomma kommun behöver

också synas och verka i digitala, sociala forum där många kommuninvånare nås.

Till sist lyfts vikten av att utveckla undervisningen med hjälp av modern teknik samt att kontinuerligt arbeta med värdegrund- och bemötandefrågor.

Kommentar: Mätningen bygger på SCB:s medborgarundersökning 2015.

8 Arbetet för att uppfylla det åttonde nämndsmålet samt utvecklingsområden

Barn och elevers lust att lära ska stimuleras under hela skoltiden, elevernas syn på skolan och undervisningen ska därför vara rankad bland de 25 procent bästa i landet.

Målet är inte uppfyllt.

”Genom att utveckla elevernas möjligheter att påverka sin egen studiesituation, så som att få välja redovisningsform, få möjlighet att utvärdera sina lärares insatser och sedan se att deras synpunkter tas på allvar”, Karstorp

För att förbättra elevernas syn på skolan och undervisningen inriktas verksamheternas arbete på rutiner i arbetet med kränkningar samt att utveckla analysmetoder kopplat till detta. Arbetet innebär också att utveckla entreprenöriellt lärande i vardagen.

För att skapa en positiv syn på skolan och undervisningen är det också viktigt med ett positivt och respektfullt bemötande, ett positivt arbetsklimat och en tro på eleverna att de kan och att kontinuerligt arbeta med värdegrunden.

Stress hos eleverna nämns som ett observandum. Där är det viktigt med lyhördhet för elevernas situation för att förebygga stress. Eleverna måste få känna att de lyckas - positiv feedback, ett tillåtande klimat i skola och klassrum och goda relationer mellan vuxna och elever.

En rektor beskriver det som att fortsätta att maximera effekten av sammanhållningen.

Kommentar: Mätningen bygger på SKL:s öppna jämförelser för läsåret 2013/14. Mätningen bygger på enkätfrågor till elever i årskurser 5 och 8.

Kost

1 Arbetet med att uppfylla kostverksamhetens mål

Den mat som serveras ska vara god, näringsriktig och serveras på ett sådant sätt att den stimulerar matlusten och andelen ekologisk mat ska öka successivt för att nå nationellt mål

Målet är uppfyllt.

Maten näringsberäknas och följer Livsmedelsverkets rekommendationer som bygger på Nordiska näringsrekommendationer. Elevenkäter under vår och höst visar att eleverna uppskattar maten.

Andelen ekologiska inköp till förskola och skola har ökat från 19 % 2014 till 21 % under 2015. De ekologiska inköpen för hela kommunen har ökat från 16 % 2014 till 19 % under 2015. En enkät har genomförts till elever för att följa upp om

maten anses god och serveras så att den stimulerar matlusten. Enkäten visade att 77 % ansåg detta att jämföra med målet 76 %.

Som utvecklingsområden nämns minskat svinn, mer ekologiskt och vegetariskt. Ökat samarbete med skolledning och pedagoger för en bättre miljö i skolrestaurangerna, nämns också som ett utvecklingsområde.

Studieresultat

Prognos för studieresultat för årskurs 1-3

"Matematik och svenska har den största spridningen i bedömningarna. Vi ser att så mycket som en tredjedel har mer än förväntade kunskaper i matematik i årskurs 2. I ämnet svenska i årskurs 2 har en tredjedel mer än förväntade kunskaper, men vi har också en ökande grupp elever som riskerar att inte nå målen. Dessa elever får extra anpassningar. Behovet av specialpedagogiskt stöd har ökat de senaste åren", Allé

Några rektorer ser att de har en hög måluppfyllelse och att andelen elever som riskerar att inte nå målen för årskurs 3 sjunker. Det finns även rektorer som ser att måluppfyllelsen för årskurs 3 är låg jämfört med övriga årskurser. En av rektorerna lyfter fram att intresset för och måluppfyllelsen i NO har ökat genom arbetet med NTA (Natur och teknik för alla).

När det gäller utvecklingsområden drar rektorerna slutsatsen att det behövs ständiga förbättringar och anpassningar för att nå målen. En rektor noterar att fler elever än tidigare har koncentrations-svårigheter och ser ett ökat behov av resurser för att kunna erbjuda en likvärdig skolgång. En annan rektor prognostiserar att goda resultat har förbättrats ytterligare genom lågstadiesatsningen. Ökad användning av tekniska hjälpmedel lyfts också fram som en viktig ingrediens liksom ökad bemanning och frigörande av tid för undervisning.

Prognos för studieresultat för årskurs 4-5

"Behöriga pedagoger med hög kompetens och stort engagemang, som arbetar utifrån varje enskild elevs förutsättningar och behov genererar goda förutsättningar till hög måluppfyllelse och god kunskapsutveckling", Bjärehov

Några rektorer konstaterar en positiv utveckling av resultaten i årskurserna 4-5. En rektor lyfter fram att övergången mellan årskurs 3 och 4 gått bättre än prognostiserat. Några rektorer befarade dock att några elever inte når måluppfyllelse vid läsårets slut och åtgärdsprogram har utarbetats. En av rektorerna säger att de elever som behöver stöd i sin kunskapsutveckling erhåller stöd av specialpedagog och egna läsplattor med individanpassade program.

I fråga om utvecklingsområden ser en rektor betydelsen av att öka användandet av tekniska hjälpmedel i årskurs 4-5, en annan understryker vikten av god schemaläggning för att ge möjlighet till en

flexibel undervisning utifrån barnens behov. Andra utvecklingsområden som lyfts fram är att utveckla elevernas förmåga att läsa och skriva i alla ämnen. En rektor ser att elever i åk 4 och 5 med läs- och skrivsvårigheter ska kunna använda hjälpmedel i form av digitala verktyg, vilket innebär att de får bättre förutsättningar i skolan.

Studieresultat årskurs 6-9

"När det gäller årskurserna 8 och 9 har båda förbättrat sina meritvärden i förhållande till föregående termin. Skillnaden mellan de två klasserna i årskurs 9 har minskat vilket tyder på att de insatser som sats in där har gett resultat", Karstorp

Rektorerna ser generellt att de har goda resultat. En rektor pekar dock på lägre meritvärde i årskurs 7 och har i sin analys av detta resultat pekat på några orsaker såsom att eleverna läser färre ämnen och får färre betyg och lägre meritvärden. Måluppfyllelsen bygger på kunskapskrav i årskurs 9, vilket innebär att eleverna inte har haft möjlighet att få pröva alla förmågor i alla ämnen, nyanlända elever saknar betyg i flera ämnen samt att elever med mycket hög skolfrånvaro och anpassad studiegång saknar betyg i flera ämnen. Många av våra ensamkommande kommer in sent i skolgången vilket påverkar det totala meritvärdet.

De utvecklingsområden som lyfts fram är sambedomningar, bättre analysera och att identifiera vad eleverna behöver visa för att ta nästa steg i sin kunskapsutveckling, men även att kunna vidta åtgärder såsom extra anpassningar när behov av särskilt stöd noteras.

Särskilt stöd och problematisk skolfrånvaro

Förskola

Inom förskolan finns totalt 42 barn med behov av särskilt stöd och som föranlett upprättande av handlingsplan.

Redovisningen visar en variation när det gäller barnens placering i skolområdenas förskolor. Särskilda insatser formas och görs och med utgångspunkt i det enskilda barnets behov och försättningar. Uppföljning sker kontinuerligt. Samverkan mellan skolområdena och Resurscentrum sker.

Kommentar: Särskilt stöd i förskolan definieras som att ett behov av särskilt stöd finns, som föranlett upprättande av handlingsplan av förskolechef.

Område	Antal barn med behov av särskilt stöd
Fladäng	3
Allé	13
Karstorp	10
Alfredshäll	5
Bjärehov	4
Löddesnäs	3
Borgeby	4
Totalt	42

Grundskola

Inom grundskolan finns totalt 176 elever med särskilt stöd och som föranlett

upprättande av åtgärdsprogram och 14 elever med problematisk frånvaro. Ett verktyg för att möta problematikens frånvaro är det arbete som bedrivs inom projektet Barnets bästa. Redovisningen visar en variation när det elevernas placering i områdenas skolor.

Rektorernas redovisningar visar också att det finns etablerade rutiner för skyndsamt utredning.

Som exempel kan nämnas att vid signaler från elev, vårdnadshavare eller lärare påbörjas en utredning på skolan, först genom att ansvarig pedagog gör en pedagogisk kartläggning som presenteras för Elevhälsoteamet. Vid behov av mer omfattande stöd kontaktas Resurscentrum för vidare utredning eller BUP-kontakt. Ett annat exempel är att rektor i samarbete med specialpedagog och berörda pedagoger tar beslut om kartläggning i Elevhälsoteamet. Eventuella tester, scannningar och helhetsanalyser av elevens behov görs. De vanligaste åtgärderna är särskilt stöd i form av kort- eller långvariga regelbundna specialpedagogiska insatser.

Område	Särskilt stöd	Problematisks frånvaro
Fladäng	10	0
Allé	5	2
Piläng	22	3
Karstorp	28	1
Alfredshäll	10	0
Bjärehov	63	2
Löddesnäs	14	0
Borgeby	24	6
Totalt	176	14

När det gäller särskilt stöd noteras skillnader mellan områdena vad gäller behov av insatser. Dessa skillnader ställer krav på en resurstilldelning som garanterar likvärdighet mellan kommunens olika förskolor, skolor och områden. Skillnader noteras också mellan skolorna, vad gäller problematisk frånvaro. Även dessa skillnader ställer krav på en resurstilldelning som garanterar likvärdighet mellan kommunens olika skolor och områden.

Resurscentrums uppgift är att tillse att likvärdighet uppnås med denna resursfördelning.

Kommentar: Särskilt stöd i grundskolan definieras som att ett behov av särskilt stöd finns, som föranlett upprättande av åtgärdsprogram av rektor.

Utveckling och lärande

Förskolekultur

Det sitter i väggarna! – Arbetsglädje, kultur och värderingar. Förskolekultur är ett viktigt inslag i vårt kvalitetsarbete.

Det handlar om rådande seder, normer, koder och attityder som ligger till grund för hur dagliga rutiner, samtal, grupperingar och beteenden ser ut på en arbetsplats. Alltså inte de nedtecknade värderingarna som förskolorna står för.

”Former för samarbete över avdelnings- och förskolegränser behöver utvecklas”, Alfredshäll

Bilden som förmedlas av förskolecheferna är att barnen i Lomma kommun erbjuds en trygg miljö. Barnens intresse och behov är centrala inslag i planeringen av verksamheterna. Att ge de bästa förutsättningar för barnens trygghet, lärande och omsorg är ledmotiven.

Kommunikation och bemötande tenderar dock att vara utvecklingsområden. Likaså att fortsätta att utveckla samarbete, att var och en förstår och inser vikten av att ta ansvar för hela förskolan/alla barn.

Flera av förskolecheferna vittnar om hög personalomsättning. Det finns skillnader i kulturen hos förskolor inom samma område. Avslutningsvis är kollegialt lärande, kommunikation och bemötande centrala teman i det fortsatta kvalitetsarbetet.

Barns utveckling och lärande

Att utmana och stimulera barns lärande och utveckling i förskolan är ett viktigt område i vårt kvalitetsarbete.

”Dokumentation av barns utveckling och gruppens förändrade kunskaper och mer individanpassning är förbättringsområde”, Bjärehov

Förskolechefernas analyser visar att barnen i Lomma kommun erbjuds verksamheter där lek och lärande varvas. Personalens förmåga att strukturera verksamheten så att den är barnfokuserad och ger utrymme för lyhördhet och ömsesidigt samspel med barnen, beskrivs som avgörande för barnens lärande.

Barnen erbjuds miljöer där de kan vistas, trivas och utvecklas. Samtidigt efterfrågas inspirerande inne- och utemiljöer, av några förskolechefer.

Förskolechefernas analyser visar att vi är en projekttät organisation. En rad olika projekt lyfts fram såsom NTA (Naturvetenskap och teknik för alla), Entreprenöriellt lärande, Matematiklyft, Äventyrs-pedagogik, Digitala verktyg o.s.v.

Genom det systematiska kvalitetsarbetet med utvärdering och uppföljning till analys av verksamhetens innehåll, ges möjlighet till förändring och utveckling. Som utvecklingsområden nämns genomtänka lärmiljöer, reflektion och utveckling mötesformer där pedagogerna återkopplar och följer upp verksamhetsutvecklingen.

Grundskolekultur

Att göra en analys av en arbetsplatskultur är en viktig ingrediens i utvecklingsarbetet. Långvariga konflikter kan lamslå en arbetsplats. Om många på en arbetsplats går runt med frustration över olösta frågor och konflikter blir till slut verksamheten lidande.

Det finns forskning som försöker beskriva olika typer av skolor och dess kulturer och hur skolkulturen präglar ett utvecklingsarbete.

”Ett utvecklingsområde är att göra vårdnadshavare i högre grad delaktiga rörande skolstress hos eleverna”, Rutsborg

Rektorerna i Lomma kommun mår upp verksamheter där alla som verkar i skolan har samma värde, där vi ser, hälsar och hjälper varandra i vardagen. Enligt rektorerna råder en öppen kultur där samarbete är viktigt. Pedagogerna är engagerade och duktiga på att dela med sig, enligt några av rektorerna. En rektor beskriver det som att en mindre skola medför nära samarbete för samtlig personal, allas skola och ett gemensamt ansvar.

Rektorerna menar att arbetsklimatet tenderar att vara tillåtande. Lärare tar initiativ till utveckling. Tilläggas skall att rektorerna beskriver verksamheter som präglas av en stark sammanhållning inom kollegiet där man strävar efter samverkan och samarbete. Tillåtande klimat finns både i klassrum och på skolan. Samtidigt lyfter några av rektorerna förekomsten av Jante-lagen som hindrar utvecklingen.

En tydlig röd tråd i rektorernas analyser är höga förväntningar från lärarna på

eleverna. Rektorerna upplever även ett hårt tryck från föräldrar. Ett utvecklingsområde är att göra vårdnadshavare i högre grad delaktiga rörande skolstress hos eleverna.

Analysarbetet visar att relationen mellan resultat på nationella prov och slutbetyg visar på avvikelser i Lomma kommun. Hur förklaras skillnaderna att eleverna får ett lägre slutbetyg än provbetyg? Enligt skollagen behöver rektor se till att skolan bedriver ett kvalitetsarbete där betygssättningen följs upp så att ändamålsenliga insatser kan sättas in för att betygssättningen ska vara så likvärdig som möjligt. En indikator på likvärdigheten i skolans bedömning och betygssättning kan vara relationen mellan slut- eller kursbetyg och betyget på nationella prov.

Som utvecklingsområde behöver pedagoger bli bättre på helhetsperspektiv. En rektor beskriver det som att vi behöver arbeta med att skapa kunskap och förståelse för helheten, d.v.s. vilka ramar som styr arbetet.

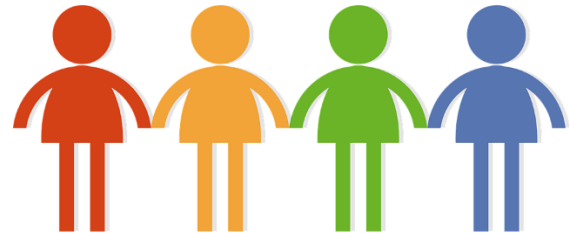
Likvärdighet

Barngruppers sammansättning och storlek

När man bestämmer hur stor en barngrupp ska vara så måste man ta hänsyn till flera olika faktorer. Det handlar om personalens kompetens, lokalernas storlek och miljöns utformning. Det handlar också om barngruppernas sammansättning, socialt, etniskt, kön och ålder. Utifrån de faktorerna kan man

sedan avgöra hur stora grupperna ska vara och hur mycket personal som behövs.

”Färre barn i barngrupperna på hösten, jämfört med våren. Det får konsekvensen att grupperna kan bli stora och vi har fler antal barn än optimalt, Allé

Förskolechefernas berättelser visar att vi har färre barn i barngrupperna på hösten, jämfört med våren. Det får konsekvensen att grupperna kan bli stora och vi har fler antal barn än optimalt. Enligt en förskolechef behövs analysen göras redan när barngruppen skapas och nya barn erbjuds plats.

Stora barngrupper i kombination med långa vistelsetider är en utmaning, enligt flera förskolechefer. För stora grupper kan till exempel medföra att personalen inte är tillräckligt tillgänglig och lyhörd eller i tillräcklig grad kan möta eller förebygga konfliktsituationer. Förskolechefernas analyser visar att barngrupperna speglar befolkningen i Lomma kommun. Få av barnen talar ett annat modersmål än svenska i hemmet.

Fritidshems sammansättning och storlek

Kvalitet i fritidshem är viktigt och elevgrupperna bör ha en lämplig sammansättning och storlek. Eleverna ska erbjudas en god miljö. Fritidshemmets verksamhet bygger på att barns

socialisation och utveckling sker i grupp. Barnets självkänsla och identitet utvecklas i samspel med andra barn och vuxna. I en grupp som är för stor i förhållande till personalstyrkan riskerar dock de positiva effekterna av att vistas i en grupp att bytas till sin motsats.

”Föräldrarna arbetar mycket och länge”, Fladäng

Rektorernas analyser visar att Lomma kommun erbjuder fritidsverksamhet som bygger på engagemang och god kvalitet. Det råder ett lösningsfokuserat förhållningssätt. Som exempel kan nämnas att all personal på fritidshemmen måste samverka för att klara öppettider och sjukfrånvaro med bibehållen god kvalitet.

En utmaning som lyfts fram av rektorerna är att barngrupperna har vuxit. En konsekvens är att rektorerna beskriver att de har fått öka personalstyrkan för att möta gruppstorlekarna. Likaså har extra pedagoger anställts för att kunna möta barn i behov av särskilt stöd och för att möjliggöra en verksamhet med hög kvalitet.

Bilden som förmedlas är att vi behöver vidga barnens perspektiv kring barns villkor i andra miljöer - både i Sverige och utomlands.

En utmaning som lyfts fram är att i stort sett alla barn har omsorg, föräldrarna arbetar mycket och länge. Detta medför långa dagar på fritids och ställer stora krav vad gäller aktiviteter såväl som krav på vila.

En viktig poäng är att kommunen fördelar resurser till utbildning inom fritidshemmet efter elevernas olika förutsättningar och behov. För stora grupper medför svårigheter för personalen att ha överblick

och kontroll över var eleverna är och vad de gör. Ljudnivån stiger och stressen ökar.

Beläggningen har ökat markant det senaste läsåret, enligt en av rektorerna.

Långa vistelsetider gör att det under vissa tidpunkter under dagen, finns ett ökat antal barn i gruppen i kombination med en lägre personaltäthet. Detta påverkar personalens möjligheter att ge barnen tillräckligt med uppmärksamhet och stöd.

Förskoleklass sammansättning och storlek

För att kunna fördela resurserna i förhållande till de olika behoven på varje enhet är det viktigt att huvudmannen och rektor har en dialog om vad som är lämplig personaltäthet samt storlek och sammansättning av elevgruppen utifrån de behov och förutsättningar som råder på varje enhet.

”Rutborgskolan har 30 elever i f-klass. Det är för många för en klass och för få för en sund ekonomi att göra två klasser. Vi har, ur ett kvalitetsperspektiv, valt att ha två klasser. Båda klasserna fungerar bra”, Rutborg

Rektorernas analyser visar att förskoleklassens sammansättning varierar mellan skolområdena. Dessa skillnader ställer krav på en resurstilldelning som garanterar likvärdighet mellan kommunens olika skolområden. Det förekommer klasser på 30 elever. Könsfördelningen är jämn, men det finns exempel på klasser med stor andel pojkar. För få flickor har skapat oro för huvudsakligen föräldrarna. De oroar sig för att det inte finns tillräckligt många

kamrater i samma ålder. Rektorernas analyser visar att eleverna speglar befolkningen i Lomma kommun.

Kommentar: Nya strategier har tagits fram för att minska storlek på F-klass.

Samverkan mellan årskurser, förskoleklass, skola och fritidshem

Det åligger rektor att ansvara för samverkan mellan årskurser, förskoleklass, skola och fritidshem.

***”Från detta läsår har vi skapat gemensam mötestid för pedagogerna i F-klass, skola och fritidshem. Mottagande lärare i åk 1 kommer också delta i F-klassernas klasskonferens under våren. Mottagande fritidspedagoger arbetar några timmar per vecka i F-klass”,
Karstorp***

Rektorernas analyser visar att det sker en samverkan. En rektor beskriver det som att de har en åldersblandad organisation i

F-1 och årskurs 2-3 som bygger på samverkan mellan elever i olika åldrar, både i skolan, förskoleklassen och på fritidshemmet. Gemensam planering varje vecka i arbetslaget runt eleverna i F-1 respektive årskurs 2-3, samt spårplanering F-3 en gång i månaden, skapar förutsättningar för samsyn och gemensamma aktiviteter. En slutsats är då att eleverna möter olika yrkesmässiga och personliga kompetenser i ämnesövergripande teman.

En rektor beskriver det som att eftersom de arbetar åldersintegrerat så blir det naturligt med samarbete. F-1 klasserna har gemensamma lektioner och aktiviteter och detsamma gäller för 2-3 klasserna. F-3 har gemensamma teman då man blandar elevgrupperna. Alla tre årskurs 4-klasserna undervisas av de tre lärarna som arbetar ämnesövergripande.

På en skola är eleverna i årskurs 3 faddrar för förskoleklassbarnen. Årskurs 4 är faddrar till årskurs 1, årskurs 5 till årskurs 2 och årskurs 6 till årskurs 3. Det gagnar samverkan och fadderklasserna har återkommande gemensamma aktiviteter.

En rektor lyfter att de har inlett ett arbete med "kompisklasser" för att främja samarbete på skolan mellan och över klasser och stadier.

Som utvecklingsområde nämns behovet att skapa tydliga ramar och förväntningar kring samverkan, utveckla förutsättningarna för alla personalkategorierna att mötas, planera och utveckla sina verksamheter.

En skola behöver förstärka arbetet med gemensamma möten F-klass, fritids och årskurs 1-3. En slutsats är enligt en av rektorerna att vi behöver vidareutveckla

det systematiska kvalitetsarbetet inom fritidshemmet. Avslutningsvis är fortsatt arbete med att utveckla samarbetet över klass - och årskursgränser en viktig ingrediens i det fortsatta kvalitetsarbetet.

KAA (Kommunalt aktivitetsansvar)

Senaste årens forskning i Sverige har ännu en gång bekräftat att ungdomar utan gymnasieexamen är de som står längst från arbetsmarknaden. Detta har lett till nationellt fokus på ungdomar 16-20 år som inte fullföljt sin gymnasieutbildning och hur man ska få dessa att slutföra densamma.

Detta gjordes bland annat genom en ändring i skollagen från och med den 1 januari 2015. Då ändrades lydelsen från att kommunen har ett informationsansvar till att kommunen nu har ett aktivitetsansvar för dessa ungdomar. Detta innebär att kommunen har skyldighet att söka upp och erbjuda ungdomarna individuellt lämplig sysselsättning.

Under 2015 har Lärcentrum arbetat med att anpassa sin handlingsplan för det kommunala aktivitetsansvaret i enlighet med nya skollagen. Bland annat hur rapporteringen ska ske till det nationella rapporteringssystem som inrättats för alla ungdomar som ingår i KAA i Sverige.

Fokusområden läsåret 2015/16 - nulägesrapport

Fokusområden läsåret 2015/16

1. Digitalt pedagogiskt innehåll
2. Gifrfri förskola
3. Flöden och placering till förskola och skola – gruppstorlek
4. Kollegialt lärandet
5. Verktyg för effektiv IT-stödd administration
6. Beställar- och uppföljningsrutiner lokaler
7. UKF:s och skolornas information, kommunikation och marknadsföring
8. Rekryteringsmetoderna
9. KAA (Kommunalt aktivitetsansvar) och SAA (Samverkan skola arbetsliv)
10. Barn med särskilda behov
11. Ekonomistyrning och ekonomirapportering

1 Arbetet med digitalt pedagogiskt innehåll och digital didaktik

Förskolechefernas och rektorernas analyser, som ligger till grund för denna rapport, pekar på att det finns pedagogisk potential i ett ökat användande av digitalt pedagogiskt innehåll i Lomma kommuns skolor. En sådan utveckling är också angelägen med tanke på de förändringar i styrdokumenterna som Skolverket aviserat och som kommer att implementeras under läsåret 2016/17. Dessa förändringar kommer att innebära krav på ett generellt datalogiskt förhållnings- och arbetssätt i skolan. Likaså är det sannolikt att krav på digital färdighetsträning skrivs in i läro- och kursplanerna för grundskolan.

I kommentarerna i denna rapport anger också många av rektorerna och förskolecheferna att det ur flera andra aspekter är angeläget att den digitala didaktiken utvecklas. Det är också viktigt att det ges fysiska och hårdvarumässiga förutsättningar för en sådan utveckling.

För att förutsättningar skall ges så planeras en utbyggnad av skolornas trådlösa nätverk under 2016 (ekonomiska medel finns avsatta för detta). På samma sätt kommer eleverna på mellanstadiet att under 2016 utrustas med datorer (ekonomiska medel finns avsatta även för detta). I förskolan utrustas under 2016 varje avdelning med surfplattor så att nätbaserat pedagogiskt material kan komma barnen till godo.

Rektorerna på respektive skola kommer själva från augusti 2016 att tilldelat en pedagog del av tjänst för att lokalt driva den digitala pedagogiska utvecklingen,

men också för att denne ska kunna representera den egna skolan i den utvecklingsgrupp som leds av förvaltningsledningen.

För att skapa jämn fördelning och likvärdighet i den digitala utvecklingen på skolorna så tar förvaltningsledningen ett centralt koordinations- och utvecklingsansvar tillsammans med rektorerna.

En viktig komponent i en framgångsrik digitalisering av skolorna är att lärare och elever ges tillgång till högkvalitativa, interaktiva läroböcker/läromedel online. Detta planeras kunna introduceras successivt under 2016/17.

Det fokus som finns på digitalisering av Lomma kommuns skolor svarar mot statliga mål om utveckling och lärande samt mot de nämndsmål som betonar vikten av att stimulera elevernas lust, motivation och lärande. Likaså ges det möjlighet att genom den digitala didaktiken stötta arbetet mot högre måluppfyllelse, inte minst genom de förutsättningar för specialpedagogiska insatser som digitala hjälpmedel ger.

Förvaltningsledningens bedömning är att arbetet med skolornas digitalisering bör fortsätta att vara i fokus.

2 Arbetet med giftfri förskola

En giftfri förskola innebär att förskolans leksaker och annat pedagogiskt material, liksom miljön i övrigt, är så fri från skadliga kemikalier som möjligt.

Undersökningar, bland annat från Stockholms universitet, visar att miljöer

där barn vistas mycket, som förskolan, har högre halter av till exempel vissa hormonstörande kemikalier än andra inomhusmiljöer. Sannolikt beror det på att många förskolor har en miljö med många saker som kan avge farliga kemikalier i omgivningen.

Arbetet för en giftfri förskola är starkt kopplat till – och beroende av – kommunens upphandlingar och att dessa riktas mot giftfria produkter. UKF kommer vid framtida upphandlingar att skärpa kraven. Vid inköp till förskolorna idag väljs i görligaste mån de naturligaste produkterna.

Någon kartläggning av i vilken utsträckning Lomma kommuns förskolor är giftfria har inte gjorts. Däremot används Naturskyddsföreningens checklista, "13 punkter som giftbantar förskolan", som guideline i arbetet.

Förvaltningsledningens bedömning är att arbetet för giftfri förskola kommer att fortsätta som en del av det dagliga arbetet och ett led i att ytterligare öka attraktiviteten i kommunens förskolor, vilket också syns i det nämndsmål där allmänhetens attityder till förskolan mäts i SCB:s medborgarundersökning.

Förvaltningsledningens bedömning är därför att fokusområdet kan lyftas bort.

3 Arbetet med flöden och placering till förskola och skola - gruppstorlek

Förvaltningsledningen har utarbetat förslag på nya rutiner för placering i F-klass som under våren 2016 kommer att föreläggas BUN för beslut.

Inför varje nytt läsår beslutar förvaltningsledningen i samråd med berörda rektorer var gränserna mellan skolornas upptagningsområden ska gå och därmed var gränserna för respektive barns närskola finns. Eftersom antalet barn i årskullarna varierar mellan åren, kan gränserna för skolornas upptagningsområden förändras från ett läsår till ett annat. Eftersom vårdnadshavares önskemål inte får gå ut över ett annat barns rätt till placering vid skola nära hemmet så beslutar Barn- och utbildningsnämnden om prioriteringarna vid fler sökande barn än platser.

Placering i förskola inom ett område medför ingen förtur för placering i skola inom samma område. Närhetsprincipen gäller för placering i skola, men inte för placering i förskola.

Arbetet med detta fokusområde slutförs våren 2016.

4 Arbetet med att utveckla det kollegiala lärandet

I rektorernas och förskolechefernas analyser av sina verksamheter framkommer vid ett flertal tillfällen behovet av, och önskan om, mer interkollegialt utbyte av idéer och tankar kring framgångsrika metoder. Önskan om utbyte gäller såväl på den egna skolan som mellan skolorna i kommunen. Bakom denna önskan finns en insikt om att kollegialt lärande kan ha en positiv inverkan på kvalitén i undervisningen.

En miljö av kollegialt lärande i skolan handlar i stor utsträckning om ledarskap –

ett ledarskap som bejakar och fostrar en ”dela-kultur”. I förskolechefernas och rektorernas analyser i denna rapport beskrivs att Jante-lagen i vissa fall kan sätta käppar i hjulet. I en sådan miljö blir ledarskapets kultursättande och kulturbärande roll extra viktig.

De verktyg – förutom en medveten ledarstrategi – som idag har börjat användas i arbetet för ett ökat kollegialt lärande är bland annat:

Inspiration Lomma – ett arrangemang för att visa goda exempel, etablera nya kontakter och inspireras av varandra i kommunen.

Sociala intranät – grupper med olika inriktning och innehåll på Google+ där lärare och andra yrkeskategorier kan dela idéer, metoder och tips med varandra.

PLN (Personligt läronätverk) – en förväntan på medarbetarna om att man använder nätets rika resurser för inspiration och lärande; att man har ett eget PLN – ”Personligt LäroNätverk”.

Förstelärare – en grupp som har en övergripande och viktig roll att förmedla och delta i en kultur av kollegialt lärande.

Matematik- och Läslyftet - dessa båda statliga satsningar är till sin natur uppbyggda kring kollegialt lärande och Lomma kommuns skolor deltar.

Kvalitetsnätverk – dessa nätverk är kommunövergripande och finns för förskola, förskoleklass och fritidshem.

Förvaltningsledningens slutsats i denna rapport är att arbetet med att utveckla det kollegiala lärandet bör fortsätta. De sex nyss nämnda exemplen på verktyg i arbetet bedöms samtliga vara i ett initialt stadium och det är därför av värde att utveckla dem ytterligare och behålla kollegialt lärande som fokusområde.

En förstärkt kultur av kollegialt lärande bör kunna bidra till ökad pedagogisk kvalitet som i sin tur påverkar måluppfyllelsen i förskolan kring barns lärande och delaktighet, liksom grundskolans olika nämndsmål gällande resultat och meritvärden.

Förvaltningsledningen bedömer att detta är ett viktigt område att fortsätta utveckla.

5 Arbetet med att utveckla effektiva verktyg för administrativt IT-stöd

Förvaltningsledningen har kartlagt de verktyg för administrativt IT-stöd som finns och hur väl de fungerar tillsammans. Kartläggningen har gjorts utifrån tre perspektiv, medborgare (barn, elever och vårdnadshavare), pedagoger och administrativ personal. Fokus ligger på att få till ett mer enhetligt och effektivt

administrativt IT-stöd, genom att minimera antalet system och dubbelarbete, för att systemen inte ”pratar” med varandra och utbyter data.

De förändringar som redan har gjorts är att IST Analys köpts in i syfte att på ett enkelt sätt kunna följa upp barn och elever från våra verksamhetssystem. IST Analys samlar information från de administrativa datasystem Extens, Dexter och IST Förskola. Det innebär t.ex. att betyg och ämnesprov kan följas upp redan dagen efter att läraren har registrerat dem i systemet. IST Analys används även i vårt systematiska kvalitetsarbete. Som exempel kan nämnas i samband med analys av barngruppers sammansättning och storlek och analys av avvikelser mellan resultat på nationella prov och slutbetyg.

KOLL, som är ett register för lärarlegitimationer, har avslutats. Istället används befintlig lösning i elev- och personalsystemet. Direktimport av lärarlegitimationer från Skolverket har införts, vilket minskar risken för fel och det manuella momentet med att registrera lärarlegitimationerna uteblir.

Detta fokusområde svarar mot kommunens krav på god ekonomisk hushållning och att ge effektiva verktyg för att analysera resultat av verksamheten i enlighet med uppställda mål. Förvaltningsledningens bedömning är därför att det bör kvarstå.

6 Arbetet med bättre beställar- och uppföljningsrutiner vad gäller lokaler

En kontinuerlig dialog har under hösten 2015 hållits mellan UKF och Samhällsbyggnadsförvaltningen i syfte att förbättra flödet mellan förvaltningarna när det gäller lokal- och fastighetsrelaterade ärenden. Nya rutiner har införts där t.ex. fastighetschefen rutinmässigt deltar på ledningsmöten med verksamhetscheferna inom UKF.

Skolintendent med ansvar för beredning och uppföljning av förvaltningens samtliga utbyggnads- och anpassningsprojekt, som tidigare varit lokaliserad på Fladängskolan, har nu knutits till förvaltningsledningskontoret. Detta för att uppnå en bättre ledning och koordination av skolintendentens arbete.

Vad gäller prognoser om framtida lokalbehov inom förvaltningens verksamhetsområden så sker den analysen i mars varje år. Med utgångspunkt i den analysen fastställer förvaltningen och nämnden de framtida lokalbehoven, där sedan beställningar av större projekt föreläggs nämnden, medan smärre lokalanpassningar beställs direkt av förvaltningen.

Förvaltningsledningens bedömning är att i nuläget så fungerar samarbetet kring prognoser och nyproduktion väldigt väl, medan beställar- och uppföljningsrutinerna vad gäller underhåll och reparationer kan och bör utvecklas ytterligare. Väl fungerande rutiner inom detta område är av mycket stor vikt för verksamheterna.

Arbetet inom detta fokusområde svarar mot nämndsmålen som mäter medborgarnas attityder och nöjdhet med kommunens förskolor och grundskolor som ju – bl.a. – färgas av kvalitén på lokalerna. Bra miljöer i verksamheterna är också viktigt ur attraktions- och rekryteringshänseende och för personalens välmående. Likaså är det angeläget att lokal- och underhållsfrågor inte stjäl tid från verksamhetschefernas arbete med pedagogiska ledningsfrågor.

Således är förvaltningsledningens bedömning att fokus på att ytterligare förbättra beställar- och uppföljningsrutinerna vad gäller underhåll och reparationer bör fortsätta, men att så kan ske inom ramen för de nu upprättade samarbetsorganen mellan UKF och Samhällsbyggnadsförvaltningen och att området därför lyfts bort som fokusområde till nästa läsår.

7 Arbetet med att utveckla UKF: s och skolornas information, kommunikation och marknadsföring

Lomma kommuns skolor befinner sig en konkurrenssituation gentemot friskolor och skolor i andra kommuner. Därför är det viktigt att den goda kvalitén och de höga resultaten i kommunens skolor synliggörs.

Likaså är det viktigt i rekryteringshänseende att Lomma skolors många goda sidor som arbetsplats lyfts fram och syns både i traditionell media och i sociala media. I enlighet med nämndens beslut

hösten 2015 kring Attraktiv arbetsgivare lanseras under våren 2016 LommaSkola.se som en blogg och hemsida för berättande om Lommas skolor.

LommaSkola.se-portalens kopplas sedan i sin tur till sociala medier, såsom Facebook, Twitter, LinkedIn, Instagram, Flickr och MyNewsDesk, vilka blir kanaler för och bärare av LommaSkola.se-portalens berättande.

Berättandet kring verksamheterna, projekten och resultaten i kommunens skolor involverar ett brett spektrum av personal, från lärare, förstelärare och skolledare till utvecklingsansvariga och förvaltningschef.

De kanaler som skapats för kommunikation i sociala medier har således ett specifikt och riktat innehåll – frågor kring skola och utbildning – vilket ökar sannolikheten att en målgrupp av intresserade följare byggs upp i och utanför kommunen. Denna grupp kan utgöra ett viktigt framtida rekryteringsunderlag. Kanaler med ett brett, kommunövergripande spektrum av innehåll – inte bara frågor kring skola och utbildning – leder inte till samma träffsäkerhet vad gäller målgrupp. Därför är det viktigt att förvaltningsledningen och skolorna har sina egna kanaler.

Samtidigt med lanseringen av LommaSkola.se som ett nav för berättandet om skolorna i Lomma kommun så introduceras en gemensam och samlande hashtag för att aggregera nyheter om Lommas skolor på webben - #LommaSkola.

Parallellt med arbetet kring extern information och kommunikation så pågår arbetet med att skapa en enhetlighet

mellan skolorna i verktygen som används för kommunikation till föräldrar och elever.

Arbetet med förbättrad information, kommunikation och marknadsföring bedöms vara behjälpligt i strävan att uppfylla de nämndsmål som handlar om allmänhetens nöjdhet med förskolor och grundskolor i kommunen, men också de nämndsmål som syftar till hög målluppfyllelse och höga skolresultat (meritvärden, behörigheter o.s.v.) på så sätt att en fördelaktig bild av Lomma kommuns skolor lockar de skickligaste pedagogerna och ger utfall i elevernas prestationer.

Förvaltningsledningens bedömning är att arbetet med att bygga upp strukturen och verktygen för bättre information, kommunikation och marknadsföring kommer att slutföras under våren 2016 och att fokus successivt riktas mot innehåll och produktion. Därför bedöms arbetet med att utveckla UKF: s och skolornas information, kommunikation och marknadsföring kunna utgå som fokusområde då det vid innevarande läsårs utgång bedöms vara väl implementerat i det dagliga arbetet.

8 Arbetet med att förbättra och förstärka rekryteringsmetoderna

Rektorer och förskolechefer lyfter i sin rapportering fram vikten av att det i verksamheterna finns lärare som är engagerade, välutbildade och professionella. Det betonas att detta är en avgörande framgångsfaktor för kommunens förskolor och skolor. Likaså betonas vikten av att kunna behålla de

skickliga pedagogerna som redan är verksamma i kommunen.

Barn- och utbildningsnämnden har under hösten 2015 fastställt en rekryterings- och attraktivitetsstrategi som förvaltningen nu arbetar enligt.

Följande åtgärder har hittills igångsatts:

- För att ta hjälp av redan anställdas nätverk av personer som arbetar inom förskola och grundskola så utges en bonus på 8 000 kr till den som tipsar om en person i en annan kommun eller hos en arbetsgivare som leder till en anställning i Lomma kommun. Bonusprogrammet startade i januari 2016 och har redan haft viss effekt.
- Headhunting gällande utvalda tjänster görs sedan januari 2016 via Facebook och LinkedIn. En viss effekt på antalet sökande och vilka som söker har redan kunnat ses.
- Ett program för utökat åtagande av Lomma skolor inom ramen för VFU (verksamhetsförlagd utbildning för lärarkandidater) håller på att arbetas fram och skall sjösättas under 2016. Lärarkandidater är en viktig rekryteringsbas.
- Marknadsföringen av kommunens skolor har trappats upp och bärs av kvalitetsmärket #LommaSkola. En ny möjlighet till spontanansökan har lett till att en databas av intresserade har sammanställts.

Fokusområdet kring förbättrade och förstärkta metoder för rekrytering svarar mot de nämndsmål som betonar vikten av att stimulera elevernas lust, motivation och lärande. På så sätt säkerställs genom bra rekryteringsmetoder ett framtida

underlag av skickliga pedagoger. Ett sådant tillflöde av pedagoger korrelerar väl med nämndsmålen om hög måloppfyllelse, eftersom lärare har en viktig roll i - och inflytande över - elevernas lärande.

Området bedöms vara angeläget att behålla som fokusområde under kommande läsår.

9 Arbetet med SSA (Samverkan skola arbetsliv)

Att ungdomarna fullföljer sin gymnasieutbildning är ett prioriterat nationellt område. En avgörande faktor för om studierna fullföljs är hur väl de förbereds på sitt gymnasieval under grundskoletiden.

Därför har flera kommuner i Sverige de senaste åren gjort nya eller uppdaterat sina strategier för arbetet med samverkan skola arbetsliv samt studie- och yrkesvägledning. Under läsåret 2015/16 har en arbetsgrupp bestående av lärare, fritidspedagoger, studie- och yrkesvägledare samt förvaltningsledning påbörjat ett arbete för att göra detta i Lomma kommun.

Under ht-15 gjordes en kartläggning av vad som redan görs inom området i Lommas för- och grundskolor för att få struktur på var vi är idag.

Under vt-16 fortsätter arbetet i gruppen med att ta fram en gemensam övergripande strategi för kommunen som sedan ska implementeras och anpassas på varje enhet. Arbetet med fokusområdet bör därför fortsätta.

10 Arbetet med att utveckla arbetet med barn med särskilda behov/utveckla Resurscentrum och Mobila teamet

Arbetet att förbättra förutsättningar för, och hjälpen till, barn med särskilda behov sker dels genom att Resurscentrums arbetsmetoder utvecklas, dels genom att pedagogernas arbetssätt i klassrummet utvecklas så att varje barns individuella förutsättningar och behov i högre utsträckning kan tillgodoses.

Att kunna erbjuda en likvärdig skolgång för alla elever handlar dessutom ofta om att specialpedagogisk hjälp kan erbjudas i adekvat omfattning.

När kartläggningar och utredningar av barn och elever blir aktuella så måste dessa ske skyndsamt och likaså måste insatserna sättas in i ett så tidigt stadium som möjligt.

Insatser av resurspedagoger av olika slag är mycket resurskrävande. Av den anledningen är det extra angeläget att hjälpen är så välriktad och effektiv som möjligt.

Arbetet inom detta fokusområde svarar mot de nationella målen om likvärdig skolgång och även mot de nämndsmål som mäter t.ex. antalet elever som blir behöriga i alla ämnen.

Förvaltningsledningens bedömning är att ett fortsatt fokus på detta utvecklingsområde är av vikt.

11 Arbetet med att förbättra ekonomistyrningen och ekonomirapporteringen

En bra ekonomirapportering inbegriper att utfall, prognos och avvikelser presenteras på ett sådant sätt – både i text och bild – att mottagaren förstår samband och förklaringar, oavsett om mottagaren är verksamhetschef eller nämndsledamot.

Ekonomirapporteringen till nämnden bedöms ha utvecklats och förbättrats.

Ekonomirapporteringen till verksamhetscheferna – d.v.s.

återkopplingen gällande månatligt utfall och prognos – är under utveckling.

Informationsflödet från

verksamhetschefer till ekonomer gällande det faktiska antalet barn och elever i verksamheterna bör också förbättras, liksom träffsäkerheten i prognoserna. Det är likaså önskvärt att verksamhetschefer, ekonomer och förvaltningsledning arbetar synkront och att utfalls- och prognoskommentarer från

verksamhetscheferna sker i kommunens kvalitetsuppföljningsverktyg, Stratsys.

Även här pågår ett utvecklingsarbete.

Arbetet inom detta fokusområde svarar mot kommunens mål om god ekonomisk hushållning. Att uppnå god ekonomisk hushållning kräver effektiva verktyg och effektiv kommunikation för ekonomistyrning och rapportering.

Arbetet inom fokusområdet bedöms vara avslutat under våren 2016.

Förvaltnings- chefens helhets- bedömning med fokus på framtid

”Det som ibland ses som en ”gråzon” mellan politik och verksamhet kan bli till en ”gyllene zon” där verksamheter och politik möts i förståelse och samsyn”, förvaltningschef

Föreslagna fokus- och utvecklingsområden läsåret 2016/17

1. Kultur och ledarskap
2. Kompetensutveckling/kollegialt lärande
3. Läxhjälp, studiestöd och barn med särskilda behov
4. Lärartäthet mellanstadiet
5. Digitala verktyg för lärande, kommunikation och administration, samt nyttjande av sociala medier
6. Undervisningen i fokus och tid för uppföljning
7. Attraktiv arbetsgivare och rekrytering
8. Problematisk skolfrånvaro – Skolstress
9. Avvikelser mellan resultat på nationella prov och slutbetyg
10. Gruppstorlekar
11. Fritidshem – uppföljning
12. SSA (Samverkan skola arbetsliv)

I kommunens riktlinjer för kvalitetsarbetet stipuleras att politiken står för ”vad” och ”när” medan verksamheterna står för ”hur” och ”vem”.

Så måste det naturligtvis vara. Men det finns också mycket att vinna på att sträva efter att samsyn och förståelse finns i en radie som sträcker sig utanför denna uppdelning. Det som ibland ses som en ”gråzon” mellan politik och verksamhet kan bli till en ”gyllene zon” där verksamheter och politik möts i förståelse och samsyn. Att uppnå detta är ett syfte med denna ”rapport inför lärstämman”, och även med själva lärstämman som sådan. Ett annat syfte är att politik och verksamheter ges tillfälle att med utgångspunkt i denna rapport tillsammans skapa förståelse kring vilka utvecklingsområden som finns och en samsyn kring vilka åtgärder som behövs sättas in.

För att kunna identifiera utvecklingsområden så är det också viktigt att känna till de områden där verksamheterna fungerar bra och där de visar goda resultat, samt att få en helhetsbild av hur kommunen förhåller sig i jämförelse med övriga landet.

Lomma kommuns förskolor och grundskolor håller en god kvalitet inom många områden. Detta går bland annat att utläsa i de olika jämförelser av elevernas resultat och måluppfyllelse som görs varje år där kommunens skolor hamnar högt, liksom i de nationella rankingar i vilka kommunens skolor ligger bland de tio högst rankade i landet. Likaså visar de undersökningar där allmänheten och brukarna får ge sin syn på verksamheterna att det finns en hög grad av nöjdhet och uppskattning av verksamheterna.

Jämförelser visar också att verksamheterna överlag bedrivs på ett kostnadseffektivt sett. Lokalkostnadernas andel av verksamheternas totala kostnader är visserligen relativt hög, men det har sin förklaring i att många av verksamheterna finns i nya eller nyrenoverade lokaler (och därmed i mycket ändamålsenliga lokaler). Standarden på skollokalerna är generellt sett hög i kommunen. I de fall det föreligger behov av ny- eller ombyggnation så finns en lokal- och fastighetsplan som stipulerar när i tiden insatser kommer att göras.

Det är också värt att notera att kommunens skolor relativt sett har en hög andel behöriga lärare, liten personalomsättning och en relativt god tillströmning av sökande vid nyrekryteringar.

Med det stora fokus på kvalitets- och uppföljningsarbete som finns inom för- och grundskola, i samspel med nämnd och förvaltningsledning, så finns förutsättningar för att skolkommunen Lomma kan bli en nationell förebild vad gäller kvalitetsarbete, ledarskap, kontakt och ledstänger mellan politik och verksamheter, liksom inom lärande, motivation och integration.

Nedan följer en sammanfattande redogörelse – ofta i citatform – av de områden som i denna rapport identifieras av förskolechefer, rektorer och förvaltningsledning såsom områden inom vilka förbättringar anses angelägna för att öka eller behålla kvalitén i verksamheterna.

1 Kultur och ledarskap

Kulturfrågor – definierade som de värderingar, övertygelser och beteenden som finns på skolorna och i förvaltningsledningen – är avgörande för hur personalen förhåller sig till varandra, till arbetsgivaren samt till barn, elever och föräldrar. Likaså är kulturfrågor ofta avgörande för hur framgångsrikt ett utvecklings- och eller förändringsarbete blir.

Lomma kommuns devis kring ”Tanke, Omtanke och Mertanke” bör användas oftare, då devisen på ett fördelaktigt sätt ger signaler om att fokus i verksamheterna skall ligga på barnen och eleverna, men även att verksamheternas skickliga personal skall vårdas.

Ett gemensamt visionsanslag för #LommaSkola som koncept underlättar i det kulturskapande arbetet.

Ledarskapets kvalitet i skolorna är i mycket stor utsträckning kulturbärande och därför också väldigt viktigt för hur arbetsplatsen fungerar. Bedömningen är således att ett ökat fokus på kultur- och ledarskapsfrågor är viktigt.

Detta förstärks med följande citat hämtade från denna rapport:

”... bemötandefrågor måste fortsätta stå högt på agendan så att vårdnadshavare bli ambassadörer för sin egen verksamhet”

”... [det är viktigt med] snabb återkoppling på frågeställningar från brukare och allmänhet genom telefon och mejl”

”... viktigt med ett positivt och respektfullt bemötande, ett positivt arbetsklimat.”

"/.../ Samtidigt lyfter några av rektorerna förekomsten av Jante-lagen som hindrar utvecklingen."

2 Kompetensutveckling/ kollegialt lärande

Kompetensutveckling är både ett egenansvar för den anställda och ett ansvar för chefen och ledaren, som en metod att driva kollektiva processer och utveckling framåt.

Ett stort fokus på kompetensutveckling är inte minst angeläget nu med de nya krav på digitalt pedagogiskt innehåll som inom kort kommer att komma i styrdokumenterna och läroplanerna med ökad emfas.

En uttalat fokus på kompetensutveckling är också en konkurrensfaktor när det gäller att attrahera personal till förskolor och grundskolor.

Detta förstärks med följande citat hämtade från denna rapport:

"... behöver ges möjlighet att utvecklas ibland annat hur IT kan användas i undervisningen. Det kommer ytterligare att stimulera elevernas lust att lära."

"/.../ Som utvecklingsområde lyfts därför fördjupat samarbetet mellan ämneslärarna och tydligare arbete med den formativa bedömningen."

"... kollegialt lärande. Personal behöver delge varandra arbetssätt och metoder i större utsträckning än vad som görs idag."

3 Läxhjälp, studiestöd och barn med särskilda behov

Läxhjälp och ett utökat studiestöd är angeläget och skulle med stor sannolikhet ge effekt på resultaten. Statsbidrag har aviserats för läxhjälp och kontakter med frivilligorganisationer (som också kan få statsbidrag för läxhjälp) har initierats inom ramen för Barnens bästa-projektet. Det är viktigt att stöd sätts in i ett tidigt skede – tidig upptäckt och tidiga insatser är avgörande.

Behovet inom detta område förstärks med följande citat hämtade från denna rapport:

"Rektorernas analyser visar på betydelsen av läxhjälp och studiestöd för alla."

"Det behövs förstärkning kring extra anpassningar (lässtöd, extra stöd i klassen, individuella studieplaner, anpassade uppgifter, extra lärarresurs m m), läxhjälp och studiestöd utanför och under skoltid. Viktiga insatser är resurspedagoger och speciallärartimmar, genom lågstadiesatsningen."

"Rektorernas analyser visar också på vikten av läxhjälp för både nyanlända och elever som har svårigheter har betydelse för att nå målen."

"... fler elever än tidigare har koncentrationssvårigheter och [vi] ser ett ökat behov av specialpersoner för att kunna erbjuda en likvärdig skolgång."

4 Lärartäthet mellanstadiet

Lärartätheten i lågstadiet påverkas i positiv riktning – om än i begränsad omfattning – av den av staten nyligen initierade lågstadiesatsningen. Denna satsning kommer dock inte mellanstadiet till del och redan sedan tidigare har det identifierats en viss förfördelning när det gäller resurser till mellanstadiet.

Detta förstärks med följande citat hämtade från denna rapport:

”Som utvecklingsområden nämns höjd lärartäthet i årskurs 4-6.”

”En utmaning som lyfts fram av rektorerna är att barngrupperna har vuxit.”

5 Digitala verktyg för lärande, kommunikation och administration samt nyttjande av sociala medier

Detta är ett stort och omfattande område som involverar såväl digital teknik för effektivare administration som för pedagogik och kommunikation. Förvaltningsledningen har allokerat om personal inom befintlig budget och förstärkt kompetensen inom detta område. Idag pågår det flera utvecklingsprojekt med flera projektledare och annan personal involverade.

Tillgång till digitala verktyg finns idag på högstadiet och kommer under innevarande läsår att ges på mellanstadiet liksom i förskola (ekonomiska medel för detta finns avsatta). Dock kvarstår lågstadiet och fritids som i dagsläget

endast är utrustade i mycket liten omfattning. En satsning på digitala läroböcker online bedöms också vara angeläget. Detta förstärks med följande citat hämtade från denna rapport:

”Det handlar om att förtäta med digitala verktyg i åk 1-6 för att underlätta kommunikationen och lärandet.”

”IT kan användas i undervisningen. Det kommer ytterligare att stimulera elevernas lust att lära.”

”En förutsättning är att nätverket byggs ut och att eleverna får ökad tillgång till läsplattor eller datorer.”

”... informationen kan samordnas bättre mellan skolområdena. Vi behöver använda likvärdiga informationskanaler inom hela kommunen. Lomma kommun behöver också synas och verka i digitala, sociala forum där många kommuninvånare nås.”

”... nyttjande av sociala medier är ett utvecklingsområde”.

”... kollegialt lärande. Personal behöver delge varandra arbetssätt och metoder i större utsträckning än vad som görs idag.”

”I fråga om utvecklingsområden ser en rektor betydelsen av att öka användandet av tekniska hjälpmedel i årskurs 4-5.”

6 Undervisningen i fokus – tid för uppföljning

För att möjliggöra att ett fokus i kvalitetsarbetet sätts på undervisning och lärande – skolans kärnverksamheter – kräver att rektorer och förskolechefer ges tid och möjlighet att uppfylla uppdraget som pedagogiska ledare.

Ett förändringsarbete pågår där syftet är att minimera det som stjälar fokus från rektorer och förskolechefer. Syftet är att få ytterligare skolledarfokus på barnen/eleverna, lärarna och undervisningen. Förändringsarbetet sker genom att omändringar görs i ansvarsfördelningen i skolområdena, men också genom ett ökat användande av digital teknik för möten och kommunikation.

I förskolan är också personalens brist på tid för pedagogisk planering, reflektion och analys angelägna utvecklingsområden.

I grundskolan behöver lärarnas fokus på undervisning och sambedömning ges största möjliga prioritet.

Det bör också prövas om en bred satsning på NTA i för- och grundskola skulle kunna leda till ökat intresse för och inläring i NO. Detta förstärks med följande citat hämtade från denna rapport:

"... systematiskt kvalitetsarbete med fokus på undervisning [är angeläget]."

"Analyserna visar också att skolledare försöker minska antalet möten och istället använda olika former av digitala lösningar. Tid anses vara en bristvara."

"... intresset för och måluppfyllelsen i NO har ökat genom arbetet med NTA."

"... utveckla elevernas förmåga att läsa och skriva i alla ämnen."

7 Attraktiv arbetsgivare och rekrytering

Utmaningarna är idag stora både vad gäller att behålla och att nyrekrytera personal. Störst brist är det på

förskollärare, grundskollärare och fritidspedagoger.

Arbetet med att göra kommunens skolor till en så attraktiv arbetsgivare som möjligt fortsätter för att behålla personal.

Uppsägningen av personal i förskolan, eller flytten av personal mellan förskolor, för att parera ett varierande antal barn mellan vår och höst, är svårt att kombinera med en attraktiv personalpolitik. Ett system med temporära avdelningar för att hantera köerna till förskolan som bemannas med personal som även finns i en vikariepool kan vara värt att prova.

Vidare kan rekryteringsarbetet av förskollärare, fritidspedagoger och grundskollärare underlättas om det påbörjas en diskussion om yrkesrollerna i verksamheterna och om definitionerna av olika arbetsuppgifter.

Vikten av detta utvecklingsområde förstärks med följande citat hämtade från denna rapport:

"Lärare som är engagerade, välutbildade och professionella är en framgångsfaktor. Att behålla dessa lärare är lika viktigt."

8 Problematisk skolfrånvaro – Skolstress

Problematisk skolfrånvaro är ett växande problem både nationellt och i Lommas skolor. Likaså är vissa elevers stress – ibland kopplad till frånvaro från skolan – något som bör belysas och bevakas.

Inom ramen för Barnens bästa-projektet pågår som ett av tre prioriterade områden ett planerat och organiserat arbetet

tillsammans med skolorna – och i vissa fall även socialtjänsten – för att stävja frånvaron och stressen.

Detta förstärks med följande citat hämtade från denna rapport:

”Stress hos eleverna nämns som ett observandum. Där är viktig med lyhördhet för elevernas situation för att förebygga stress.”

”Ett utvecklingsområde är att göra vårdnadshavare i högre grad delaktiga rörande skolstress hos eleverna.”

9 Avvikelse mellan resultat på nationella prov och slutbetyg

Detta är ett område som det bedöms vara angeläget att se över och undersöka för att utröna vad orsakerna är till avvikelserna mellan resultaten på nationella prov och slutbetyg i kurserna.

Detta förstärks med följande citat hämtade från denna rapport:

”Analysarbetet visar att relationen mellan resultat på det nationella provet och

slutbetyg visar på avvikelser i Lomma kommun.”

10 Gruppstorlekar

Av pedagogisk hänsyn måste viss flexibilitet finnas när det gäller gruppstorlekar både inom förskolan och grundskolan. Samtidigt har Skolverket i februari 2016 angett riktlinjer för barngruppernas storlek i förskolan och satt 15 som maxtal för de äldre barnen och 12 för de yngre (något som endast 35 av landets 290 kommuner uppges kunna leva upp till idag).

Gruppstorlekar är en utmaning inom förskolan. Där variationen dessutom kan vara stor mellan hösten och våren.

Gruppernas storlek i grundskolan är delvis avhängigt hur många barn som tas in varje år i respektive förskoleklass. Inom detta område pågår under innevarande termin – våren 2016 – ett arbete för att säkerställa en jämnare fördelning.

Ett arbete med att se över elevpengens konstruktion har också inletts. Detta i syfte att undersöka möjligheterna att använda en skolpeng baserad på klass snarare än individ.

Att arbetet med gruppstorlekar är angeläget förstärks med följande citat från denna rapport:

”En utmaning som lyfts fram av rektorerna är att barngrupperna har vuxit.”

”Det förekommer klasser med storlek på 30 elever”

11 Fritidshem – uppföljning

Bättre uppföljning och central koordination av kvalitetsarbetet på fritidshemmen skulle kunna vara behjälpligt i att utveckla dessa verksamheter. Detta arbete bör ske i samarbete mellan förvaltningsledning och rektor eftersom rektor är pedagogiskt ansvarig för verksamheterna.

Strategen vid förvaltningsledningen skulle kunna ges speciellt ansvar inom detta område. Området är viktigt att utveckla.

Detta förstärks med följande citat hämtade från denna rapport:

”... i stort sett alla barn har omsorg, föräldrarna arbetar mycket och länge. Detta medför långa dagar på fritids och ställer stora krav när det gäller aktiviteter såväl som krav på vila.”

”... vi behöver vidareutveckla det systematiska kvalitetsarbetet inom fritidshemmet.”

12 Arbetet med samverkan skola arbetsliv (SSA)

Arbetet med samverkan skola arbetsliv samt studie- och yrkesvägledning i syfte att guida eleverna till rätt gymnasieval och minska avhoppet från gymnasiet är angeläget att fortsätta.

En gemensam övergripande strategi för kommunen har tagits fram som skall implementeras och anpassas på varje enhet under kommande läsår.

De tolv identifierade utvecklings- och förbättringsområdena kan också grupperas enligt modell nedan:

Barn och ungdomars lärande

- Digitala verktyg för lärande och kommunikation
- Undervisning i fokus – tid för uppföljning
- Problematisk skolfrånvaro- Skolstress
- Avvikelse mellan resultat på nationella prov och slutbetyg
- Fritidshem – uppföljning
- Lärartäthet mellanstadiet

Gruppstorlekar

- Lärhjälp, studiestöd och barn med särskilda behov
- SSA (Samverkan skola arbetsliv)

Kultur och ledarskap

- Kompetensutveckling/ kollegialt lärande
- Digitala verktyg och sociala medier
- Kommunikation, attraktivitet & omvärld
- Rekrytering – Attraktiv arbetsgivare
- Digitala verktyg för kommunikation och nyttjande av sociala medier

Nämndsmål 2017

Nedan belyses några områden som nämnden bör ta ställning till i arbete med nämndsmålen för 2017.

Är det lämpligt att nämndsmålen mäter och jämför bakåt i tiden, d.v.s. mäter värden eller uppnådda mål åren innan det aktuella verksamhetsåret (notera att detta också påverkar bokslutsrapporterna)? Några av nämndsmålen är konstruerade på det sättet idag.

- Är det angeläget att nämndsmålen mäter inte bara *medborgarnas* attityd till förskola och grundskola utan även (eller istället) mäter brukarnas och föräldrarnas attityd (gäller vissa av målen)?
- Är det angeläget att i nämndsmålen också försöka mäta måluppfyllelsen när det gäller de icke-kognitiva färdigheter som skolan också har till uppgift att utveckla?
- Det måste från verksamhetsåret 2017 finnas minst ett nämndsmål per övergripande kommunmål 2015-2019, d.v.s. Kvalitet, Hållbarhet, Service och Trygghet.
- Några av nämndens mål innehåller ett flertal nyckeltal. Ett förtydligande skulle kunna göras genom att nämnden anger när aktuellt mål ska vara uppfyllt, d.v.s. hur många av nyckeltalen ska vara uppfyllda för att målet ska anses vara uppfyllt.

